

לשמוע קול תורה – מדרש בפרשה – פרשת צו

יראה ואהבה – ספירלה אין סופית

נושא הקורבנות שבו עוסקת פרשתנו קשה להבנה לבני זמננו. ננסה להאיר ערך אחד הנוגע לכולנו מתוך הלכות הקורבנות:

קורבן העולה המוקרב כולו לה' על המזבח מציין את אפסיות האדם לפני הבורא הכול יכול. רש"י מלמדנו שקורבן זה צריך להיות הקורבן הראשון הקרב על המזבח מדי יום ביומו.

קורבן החטאת הוא הקורבן שמביא החוזר בתשובה, שאהבת ה' הביאה אותו לשינוי הדרמטי בחייו.

קורבן השלמים כשמו כן הוא – קורבן של שלום, שותפות וקרבה: גם הכוהן וגם מקריב הקורבן אוכלים מבשר הקודש שניתן על ידי ה'. שלושה שותפים בו: ה', הכוהן והבעלים.

מדוע מכל הקורבנות דווקא קורבן העולה הוא הראוי לפתוח את היום? התורה מגלה לנו בדין זה שיראת הרוממות היא התנאי לאהבת ה', וכי יש קשר ומדרג בין אהבה ליראה.

כשצופים בהר מרחוק הוא נראה מרשים, ומעורר סקרנות להתקרב אליו ולראותו מקרוב. אולם יש הבדל בין המראה הנשקף מרחוק לזה הנראה מקרוב. בראייה מרחוק ההר משתלב בנוף וקשה להתרשם מגודלו האמיתי. ככל שמתקרבים אליו נחשפים לגדלותו ולעוצמתו – וגם ליופיו ולהדרו. גודלו העצום הוא מקור ליראה, יופיו הוא מקור לאהבה.

היראה והאהבה נוכחות זו לצד זו, והאחת מזינה את רעותה, אך יש להקדים תמיד את היראה לאהבה, כי אהבה שאינה מוגבלת בגבולות היראה עלולה להפוך בלי משים לאהבה עצמית. נוכל להדגים זאת ביחסים בין איש לאשתו האהובה: אהבה מושתתת על קרבה ועל נתינה, אך לפעמים לא ברור היכן עובר הגבול בין אהבת האיש לאשתו ובין אהבתו את עצמו בקשר קדוש זה. הכבוד ההדדי הוא המדד המאפשר לאהבה להיות אמיתית וכנה, אהבה הממוקדת בטובת הזולת ולא במילוי צרכיו של האוהב.

אבי הרב משה בוצ'קו זצ"ל היה אומר כי בקשר בין האדם לאלוקיו היראה היא ה"נעשה" והאהבה היא ה"נשמע". בלי קבלה מוחלטת של אדנות ה' אין אפשרות לקרבה אמיתית. היראה היא המאפשרת לאהבה להתעצם, וזו מעצימה את היראה – כספירלה אין סופית.

שאל דוד בוצ'קו